

buddy-

MAART 1993

" B U D D Y " is een uitgave van duikvereniging
BERMUDA DIVERS. (orgaan voor leden en donateurs).

Verantwoordelijke uitgever:

Het bestuur van " Bermuda Divers "

Buddy - - verschijnt vier maal per kalenderjaar.
Alle reacties, kritische opmerkingen en aanvullingen
worden gaarne tegemoetgezien op het redactie - adres:
- Plattedijk 22.
- 4587 PT Kloosterzande.

Bestuur " Bermuda Divers " .

Voorzitter	:	Jan Boogaert.
Secretaris	:	Gino Schuerman.
Penningmeester	:	Arjan Korstanje.
Bestuurslid	:	Werner Volleman.
Bestuurslid	:	Frank Bertram.
Traningsleider	:	Kees van Deijk.
Theorie-instructeur + Zwembadtrainer	:	Gino Schuerman.
Ass. Trainer	:	Wilfried de Smet.
Ass. Trainer	:	Jan Boogaert.
Materiaal-commissie	:	Frank Bertram.
Materiaal-commissie	:	Eric van Driessche.
Materiaal-commissie	:	Fonny Lauret.
Evenementen-commissie	:	Werner Volleman.
Evenementen-commissie	:	Fonny Lauret.
Evenementen-commissie	:	Corina de Smit.
Redactie-"BUDDY"	:	Resy Boogaert.
Redactie-"BUDDY"	:	Wilfried de Smet.

Voorwoord.

Velen hebben de weg gevonden naar de Bermuda Divers en het NOB.

O.K. ik weet het, de NOB cursus duurt iets langer dan de cursussen van andere duikorganisaties, doch de NOB is lid van de wereldoverkoepelende duikorganisatie de "CMAS" en als zodanig wereldwijd bekend, erkend en verzekerd.

Het NOB lidmaatschap staat in het buitenland dan ook zeer hoog aangeschreven.

Volgens enkele leden is het tegenwoordig minder gezellig dan vroeger. Graag neem ik dat aan, doch mijns inziens bloeit het sociaal aspect binnen onze vereniging als nimmer er voren.

Na de training even lekker babbelen, wat over duiken praten en vriendschapsbanden smeden, wat wil je nog meer?

Ja, als voorzitter wil ik nog meer, ik hoop dat dit "gezellig samenzijn" zich continueert in het komend duikseizoen.

En, dat deze saamhorigheid ook te zien zal zijn voor en na de duiken die we in onze buitenwateren gaan maken.

Dan kan het bestuur trots zijn op een vereniging als de "Bermuda Divers". Een grote familie, zo hoort het.

Op de vooravond van het komend duikseizoen wens ik eenieder weer veel duikplezier toe, doch, denk om uw veiligheid en als zodanig ook om de naam van onze duikvereniging.

Mocht u, last krijgen met uw oren, trommelvlies of de buis van Eustachius, een duikvriend van mij, is Kegl, Neus en Oor-arts in Gent en via mij is een snelle afspraak met hem te maken, voor een bezoek bij hem in het ziekenhuis.

Zie ook artikel van Dr. Vander Eeken elders in het clubblad.

Als u nog niet gaat duiken, en toch eens wat wilt zien uit de Oosterschelde, kom gerust eens langs bij ons en kom kijken naar ons Oosterschelde aquarium.

Brandweermannen doen het als ze zijn uitgerukt,

Diepzeeduikers doen het dieper

Onze instructeurs doen het voor uw plezier!!!!

Zo-ook straks uw mentor, bij het maken van uw eerste oefenduiken in het buitenwater. Geef ze een beetje krediet....

Ze laten mooie duiken voorbijgaan om u te helpen bij het zetten van de eerste schreden in de onderwaterwereld.

Kom goed boven. Jan.

HET OOR

1. ANATOMIE

Het oor omvat 3 delen : 1. het **uitwendig oor**,
2. het **middenoor**,
3. het **binnenoor**: a. slakkenhuis
b. halfcirkelvormige kanalen

Het **doel** is een amplificatie van het energieverlies dat ontstaat door de verschillen in acoustische opvang tussen lucht en vloeistof.

Trommelvlies: 4-lagige membraan tussen buiten- en middenoor.

Middenoor: ruimte opgevuld met lucht waarin de drie gehoorbeentjes (hamer, aambeeld, stijgbeugel) zich bevinden. Deze verbinden het trommelvlies met het binnenoor via het ovaal venster, Het doel is een hefboomwerking.

Tuba Eustachii: verbindt de nasopharynx met het binnenoor. Is een virtuele ruimte die opengaat bij slikken en geeuwen. De drukregulator.

Binnenoor: bestaat uit het slakkenhuis, 9 gehoor 0 en het evenwichtsorgaan met de drie semi-circulaire kanalen.

2. BAROTRAUMA (baros = druk, trauma = letsel)

Er is steeds een compensatie van ieder orgaan tot een zekere grens. Bij overschrijding treedt het trauma op.

- Gebrekkige functie van het buisje van Eustachius :

- Kan zich ontwikkelen zowel bij het stijgen als het dalen.

- Wordt ingedeeld in verschillende stadia's naargelang de ernst (gaande van pijn, vochtuitstorting, trommelvliesperforatie tot scheur van het ovaal venster).

Behandeling : K.N.O.- arts raadplegen.

Preventie: valsalva op het gepaste ogenblik.

Slikbeweging.

Cave coryza.

3. PROP IN DE GEHOORGANG

-Kan zowel een barotrauma als een ontsteking van de uitwendige gehoorgang veroorzaken.

Behandeling: arts raadplegen.

Preventie: oren laten uitspoelen voor uw vertrek.

4. DECOMPRESSIE-ONGEVAL

- Aanwezigheid van een stikstofbel ter hoogte van het slakkenhuis of het evenwichtsorgaan.

- Gehoorsdaling en vertigo.

Behandeling: CAISSON.

5. OTITIS EXTERNA

Inflammatie van de huid van de gehoorgang door aanwezigheid van algen, bacteriën, plankton of schimmels.

Behandeling; dagelijks spoelen met zoet water en adequate oordruppels.

6. EXOSTOSE

Bij duikers ontwikkelt zich door aanwezigheid van water in de gehoorgang een hypertrofie van het bot in de gehoorgang. Dit heeft een vernauwing van de gehoorgang als gevolg.

7. TOPICS DER SYMPTOMEN

A. Braken, nausea

- Decompressie-ongeval (stikstofbel-algemene vermoeidheid)
- Longoverdruk
- Sjik
- Barotrauma van het middenoor met trommelvliesperforatie
- Gastro-intestinale klachten

B. Gehoorsdaling (Hypo-acousie tot cophose).

- Deco
- Trommelvliesperforatie
- Prop klevend op het trommelvlies
- Otitis externa
- Vochtuitstorting in het middenoor

C. Vertigo, duizeligheid (verschil met syncope : geen bewustzijnsverlies)

- Deco (stikstofbel, algehele vermoeidheid)
- Trommelvliesperforatie
- Alternobare drukken op beide middenoren (gebrekkige funktio nerende tuba van het ene middenoor ten opzichte van het andere)
- Temperatuursverschil van het water door aanwezigheid van prop in de gehoorgang.
- Druk op het ovaal venster.

D. Tinnitus (oorsuizen)

- Barotrauma van het middenoor
- Iedere pathologie van het binnenoor

E. Algemeen gebruik der oordruppels

Nooit bij een trommelvliesperforatie of bloeding uit de gehoorgang.

8. I.E.B.T.

zie verder.

DE SINUSSEN

Anatomie: zie schema; luchtholten in het faciaal massief in verbinding met de neusholten via een astium.

Oorzaak; barotrauma, als gevolg van een dysfunctie van het ostium.

Symptomen: pijn, bloeding, infectie.

Preventie; - niet duiken met sinusitis.

- neustussenschotkorrektie.

Therapie; arts raadplegen en tomomensimetrie (catscan)

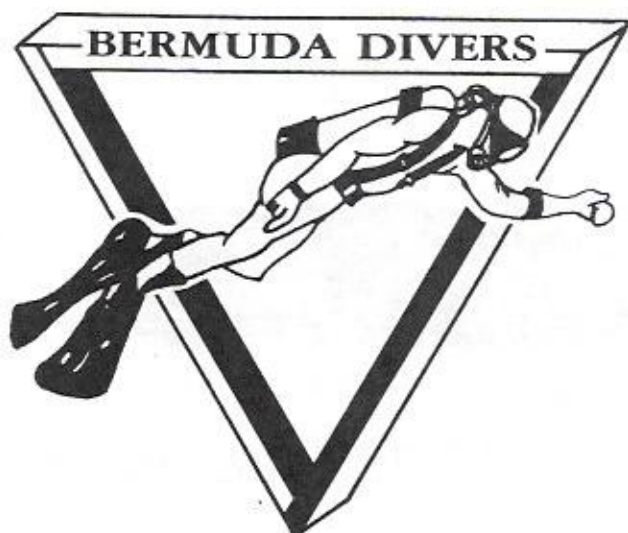
DAT WORDT EEN GEZELLIGE AVOND .....

Van harte gefeliciteerd :

- 19 maart : Alex van Boven.
23 maart : Vivian Lauret.
23 maart : Peter Sandkuyl.
24 maart : Maarten de Caluwe.
- 15 april : Fonny van de Brande.
16 april : Arjan Korstanje.
24 april : Silvia Hoofd.
- 01 mei : Fonny Lauret.
03 mei : Stijn Claessens.
05 mei : Alexander Blijenbergh.
19 mei : Freddy Hoofd.
27 mei : George de Waele.
28 mei : Frits Coenen.
30 mei : Werner Volleman.

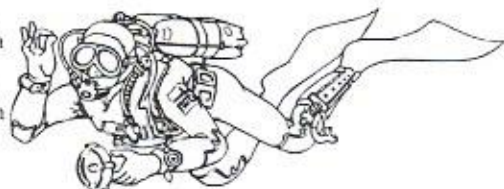

Namens "de Bermuda Divers" willen wij de donateurs hartelijk bedanken voor hun geldelijke steun !!

**WEL EENS GEDACHT AAN EEN
DUIKERSUITRUSTING VERZEKERING**

Een complete verzekering tegen diefstal en/of beschadiging van de duikuitrusting zowel thuis, tijdens het vervoer, als op de duiklocatie en in veel gevallen ook tijdens de duik.

**OF WAT DACHT U VAN EEN
DOORLOPENDE REISVERZEKERING**

Een jaar lang onbezorgd aan ieder duikgebeurtenis in binnen en buitenland mee doen wetende dat u goed verzekerd bent tegen schade aan uw bagage (duikuitrusting), medische kosten, ongevallen, geld en cheques, enz. enz. Deze verzekering is natuurlijk ook van kracht tijdens een weekend Antwerpen of andere familie vakantie's.

Heeft u vragen over deze of andere verzekeringen. Ik ben u graag van dienst, uw buddy Bart Verhallen.

Assurantie- en Administratiekantoor Verhallen
Europaplein 1 4561 KS Hulst, Tel: 01140-10951

Verzekeringen. Hypotheken. Financieringen. Administraties.
Pensioenen. Sparen. Belastingen.

INSTALLATIEBEDRIJF J. NEVE

Postbus 245 4450 AE Sas van Gent
Tel. 01158 - 2865
Fax 01158-2174
Kerkhoflaan 3

!! UW ADRES VOOR !!

kwaliteit

Otwikkelen en afdrukken

**Fotoreportages, films, foto- video- en
filmapparatuur, camcorders, video- en
audiotapes, foto- en videoaccessoires**

**INTERSPORT®
Vermeersch**

SAS VAN GENT - Gentsestraat 1-2 - Tel. 01158-1484
TERNEUZEN - Noordstraat 33-35 - Tel. 01150-96800
HULST - Winkelcentrum 's Gravenhof - Tel. 01140-12847

A. J. DE MUNTER & ZN.

BURGERLIJKE- UTILITEITSBOUW
ALLE ONDERHOUDS-, METSEL- EN TIMMERWERKEN
ALLE SOORTEN VOORZETROLLUIKEN

Hulsterloostraat 31
Nieuw-Namen
Tel: 01144-290

of Nobelplein 7
Nieuw-Namen
Tel: 01144-493

Pension-Café " Du Commerce"

Hulsterloostraat 78

4568 AG Nieuw-Namen

Tel 01144-564

Voor een lekker hapje "Specialiteit Saté".

Kom eens langs tijdens de Herberg Route.

KAPSALON HENNY

Voor de zonnebank kunt u ook bij ons terecht,
0 beurten kosten U slechts fl 75,-.

Verboomstraat 6
4568 AJ Nieuw-Namen

tel: 01144-420

SLAGERIJ PETER

I volledig gespecialiseerd in
het fijnere vlees en vleeswaren
en diverse specialiteiten

E
S
GOURMET - BARBEQUE - FONDUE
EN KOUDE SCHOTELS

Hulsterloostraat 137
Nieuw-Namen

tel: 01144-283

"DE KAASHOEK"

KAAS EN CHARCUTERIE
WIJN - NOTEN - BROOD
KOUDE EN WARME SCHOTELS
OP BESTELLING
(EN NOG VEEL MEER)

COLMAN - DE CALUWE

Kouterstraat 122
Kieldrecht

Tel: 0932-37735640

op woensdag gesloten,
zondagvoormiddag open

CAFE

"MARJO"

KOUTERSTRAAT 78
KLEIN MEERDONK

TEL: 0932-37732633

Prima bier
visschalen op bestelling
ingelegde mosselen
maaltijden op bestelling

op dinsdag gesloten

Dit is het verslag van een weekje duiken in de Rode Zee.

Zaterdag 17 oktober 1992.

Om 0.5.30 uur vertrekken we thuis. Om 0.6.30 arriveren we bij vrienden in Vilvoorde alwaar we onze auto laten staan.

Om 0.6.00 uur brengt Albert ons naar de luchthaven van Zaventem.

In de rij voor de koffers af te geven, daarna door de douane en in de taxifreeshop nog even 2 flessen rum kopen.

Ondertussen zagen we al heel wat bekenden uit de duikwereld die allen mee gingen naar Hurghada.

Om 0.7.45 stijgt de Boeiing 737 op.

De vlucht verloopt voorspoedig en om 13.00 uur landen we in Hurghada. Buiten de luchthaven staat een bus gereed die ons naar de boten brengt waar we voor een week op zullen verblijven. Om 16.00 uur stappen we aan boord van de #Scubadoo 3.

Op onze boot zitten 12 duikers/sters, 6 bemanningsleden en 1 duikleidster. Samen met nog twee andere boten vertrekken we richting dishet el dhaha. Aldaar aangekomen in een grote baai krijgen we warm eten aan boord.

Ondertussen zijn de hutten ingedeeld en de koffers uitgepakt. De duikspullen brengen we allen naar het bovendeck.

Duikflessen loodgordels e.d. worden toegewezen.

Om 21.00 uur springen de eerste duikers van boord voor een nachtduik. Jan duikt samen met Harmen.

Deze duik in de baai had een max. diepte van -8 meter en duurde meer dan een uur. Prachtig. Harmen heeft direct al bijzondere opnamen kunnen maken voor zijn nieuwe film.

Tijdens deze duik, zagen de aan boord gebleven duikers een grote schildpad voorbij zwemmen.

Zondag 18-10.

Het slapen op een boot is wel even wennen. Het geklots van de zee tegen de boot, het schommelen en de vrij hoge temperatuur onderin de boot is niet direct vrij comfortabel te noemen.

Om 0.7.00 uur opgestaan, en ontbeten. De boten varen de baai uit naar onze volgende duikstek.

Om 0.9.00 uur duiken we op Ras abu Soma.

De duikleidster geeft een briefing en deelt de duikparen in.

Bij de duikers en duiksters die voor de eerste keer in de Rode Zee duiken vallen de ademautomaten uit hun openstaande monden van de wonderbare kleurenpracht die ze zien onder water.

Jan en Resy duiken hier samen naar max. -18 meter met een duiktijd van 60 minuten. Twee krokodilvissen, papagaaivissen, scorpionvissen gezien en nog veel kleurrijke verschillende andere vissen. Ook een grote octopus gezien waar we met gespeeld hebben. Zeker 5 minuten lang had hij de snorkel van Jan in zijn macht en wilde hem niet terug geven.

Ook was het schitterend om te zien hoe snel deze octopus veranderde van kleur. Tegen het koraal had hij de kleur van het koraal en boven het zand had hij de kleur van het zand.

Als iedereen aan boord is barsten de duikverhalen los.

Ondertussen draait de compressor op volle toeren om de duikflessen terug te vullen en varen de boten alweer naar een volgende duikstek.

Om 15.00 uur duiken we op Tobia Kebir

Grote baarzen liggen ons al op te wachten. Naaktslakjes, en een kleine napoleonvis, tafelkoraal en weer talrijke andere vissen gezien. max. diepte -15 meter duiktijd weer 1 uur.

Terug aan boord, spaghetti eten en daarna wat rusten en opnames bekijken van Harmen op een t.v. in onze "Salon".
Ondertussen vaarden de boten alweer naar een baai waar we een nachtduik zouden doen en alwaar we bleven liggen voor de overnachting. We varen nog steeds in zuidelijke richting.
Om 19.00 uur komen we aan op Shab Shear. Dit is een erg groot rif. 8 duikers gaan om 20.00 uur te water voor een nachtduik. Veel vissen laten zich tijdens een nachtduik aaien. Trompetvissen, globevis en in het licht van de duiklamp zien we 3 grote mooie roggen liggen. Ook zien we hier veel potlood-egels. max. diepte -14 meter duiktijd 30 minuten omdat de buddy van Jan, Ruth Andreas uit Berlijn, last had van zijn oren.
Ondertussen was de bemanning begonnen met het vissen op pijl-inktvis. Een prachtig zicht om te zien hoe behendig ze hierin zijn. In de "Salon" leert men elkaar al wat beter kennen en de sfeer begint al een zeer amicaal karakter te krijgen.
Voor het eerst worden er duikliedjes gezongen en onder het genot van een Egyptisch bier of rum-cola zakt men door tot 12.00 uur. Andries Zeeman van de "wissguys" zingt samen met John Neuschwander de ondertussen bekend geworden song "ik wil een duik". Resy slaapt met Mariska beneden in de hut en Jan slaapt buiten op het bovendeck.

Maandag 19 - 10.

Om 0.7.30 uur uit bed, ontbijten en ondertussen varen we weeral verder naar het zuiden. De Schipper verzoekt om de patrijspoorten van de hutten dicht te doen omdat er nogal wat witte koppen op het water verschijnen.

Na de briefing springen de eerste duikers alweer overboord. Resy duikt samen met de duikleidster 'Janet' en Jan duikt met Guido Bockstal uit Antwerpen.

Duikplaats: Abu Kafan. Zodra we van boord sprongen zagen we een bodenloze put onder ons. Hoe diep zou het hier wel niet zijn? Door de redelijke stroming lieten we ons mee drijven in de richting van het rif. Dit is een erg mooi rif met prachtige kleuren. Ook zien we hier talrijke scorpioenvissen wat een ongelooflijke rijkdom aan dierlijk leven.

Tijdens de duik zien we iets voor onze neus naar beneden vallen en Harmen duikt erachteraan.

Later terug aan boord horen we vertellen dat Fre een lens van zijn onderwaterfoto-toestel was verloren.

Harmen had het zien gebeuren en was naar een diepte van -58 meter geweest om de lens terug op te halen.

Middageten: Rijst met tonijn.

Tijdens het varen liggen de meesten wat te zonnen en te rusten aan dek.

Om 15.00 uur duiken we op Saghira-Siyul. grote doopfontein-schelpen, koralen, sponzen en de purplemoonangelfish, met zijn prachtige lijftekening. Dit is de mooiste duikstek tot nu toe. max. diepte -15 meter duiktijd 65 minuten. De duikers en duiksters waren allen 5 minuten stil nadat ze boven gekomen waren. Iedereen vond het hier geweldig. ondertussen vaarden we weeral verder op de steeds wilder wordende zee. Om 20.00 uur bereiken we onze plaats van bestemming en om 22.00 uur maken we een nachtduik.

Resy duikt samen met Fre. hier was niet zoveel vis te zien maar toch een redelijke duik. max. diepte -20 meter duiktijd 50 minuten. De sfeer is zeer gemoedelijk aan boord en de gesprekken gaan nog steeds over de duik van 's-middags.

Om 11.30 uur gaat iedereen slapen.

Dinsdag 20-10.

Om 06.00 uur worden we wakker van het starten van de motor van onze boot. We varen nu richting Panorama Rif tijdens de vaart weer ontbeten en om 10.30 uur duikt Resy met Hoesein en Jan met Johan Tak. Hier zagen we een erg grote murene, kleine roggen en ja hoor daar was hij weer de statige Napoleon-vis, ook nu weer volop clownvisjes gezien en verder te veel om op te noemen.

Max. diepte -22 meter duiktijd 60 minuten.

We blijven hier liggen voor een tweede duik. De Compressor draait weeral en men zoekt verpozing in de 'salon' en op het bovendeck. Middag eten: rijst, paprika en kip.

Om 15.00 uur onze tweede duik op het Panorama Rif Resy duikt met Harmen en Jan weer met Johan Tak, weer geweldig, max. diepte -22 meter duiktijd 55 minuten.

Om 16.00 varen we richting Shab el Erab voor de boot zien we een school dolfijnen die naast en voor onze boot blijven zwemmen. Iedereen wilt dit op de gevoelige plaat vast leggen. Tom wil ook naar de boeg lopen met zijn fototoestel en valt zeer ongelukkig over het anker. Een grote vleeswond op zijn scheenbeen. Direct naar de "Pearla 2" (een andere boot die steeds samen met ons vaarde gebeld met het verzoek of de dokter bij ons aan boord wilde komen.

Een dokter/duiker uit Eindhoven heeft de wond ontsmet en gehecht met 5 hechtingen. Dit was het abrupte einde van de duiken voor Tom. Hij mocht enkel vanaf de boot nog in de Rode Zee kijken.

Om 20.00 uur hebben we een gezamenlijke barbecue voor de drie boten. Om 22.00 uur maken nog een aantal duikers een nachtduik Resy weer met Fre en Jan met Johan Tak. Hier zagen we veel kleine mooie kreeftjes, slapeode papagaaivissen trekkersvissen enz. enz. max. diepte -15 meter duiktijd 60 minuten.

Moe maar voldaan klimmen de duikers weer aan boord.

Weer wat gezellig nababbelen in de 'salon' en iedereen is ondertussen gewend geworden aan het leven aan boord. Het schommelen van links naar rechts doet ons niets meer.

Woensdag 21 - 10.

Om 06.00 uur start de motor weer. Als we in de 'salon' komen blijkt dat er geen water is om ons te wassen. de pomp is kapot. Onze boot vaart alleen ergens naar de kust om een nieuwe waterpomp op te halen. Na een lange tocht ontmoeten we mensen van de rederij, doch helaas hebben ze een verkeerde pomp bij zich. Wel wordt er voedsel en drank aan boord geladen.

Om 09.00 uur duiken we op Ruhr um Gamar Jan duikt samen met Guido en Resy met Mariska. Hier ligt een klein wrakje waar 4 murenes op wonen, sommige duikers hebben deze lelijk aanziende vissen geaaid, en Rob is door een murene flink in zijn hand gebeten. Jan en Guido zijn naar een diepte van 64 meter geweest hier zagen ze zeer veel en groot zwart koraal. duiktijd 45 min. Terug aan boord ondernemen enkele duikers om de waterpomp te gaan maken. De pomp wordt uit het ruim gehaald en Fre demonstreert de pomp. Het blijkt dat een rubberen membraan gescheurd is. Fre vraagt om een stuk auto-binnenband, knipt daar een stuk uit het zo groot als het kapotte membraan en na 1 uur doet de waterpomp het weer.

De boten zijn weeral onderweg nu naar de duikstek Shaab Sival. Het weer is prachtig voor sommigen zelfs te mooi want de

eerste teken van verbrande ruggen laten zich zien.
Om 14.30 uur duikt Jan met Fre en Resy met Harmen .
Er is duidelijk te zien dat hier niet veel gedoken wordt.
Alles ligt hier ongeschonden. Een zeer grote school glasvisjes
komt op ons af het wordt gewoon donker van de talrijkheid der
glasvisjes. Resy zag hier weer een schildpad op het rif.
Na 55 minuten laten we ons door de stroming meedrijven naar de
ankerlijn en trekken ons hierlangs naar boven. de max.diepte
die we hier hadden was - 30 meter.
Zodra de laatste duikers aan boord zijn gaan de boten weer
varen. Nu naar Small Gubal hier doen we weer een nachtduik en
blijven we liggen voor de overnachting.
Om 21.00 uur duikt Jan met Guido naar een wrak van een boot
die vier jaar geleden door brand is gezonken. Het was een
zelfde boot als waar wij nu met varen. De Half gesmolten
duikflessen en de uitgebrande compressor waren nog de enige
herkenningspunten. In het licht van de duiklamp van Jan ver-
schijnt plotseling een Spaanse Danseres (Naaktslak), ook hebben
we hier weer veel koraalduivels gezien.
max.diepte -12 meter. duiktijd 40 minuten.
Terug aan boord nog wat eten, drinken lezen en
t.v./video kijken. Sommige duikers gaan samen met de bemanning
vissen op de calamaressen.
Donderdag 22 - 10.
Vandaag mogen we uitslapen. Om 08.00 uur uit bed. Tijdens het
ontbijt vaart onze boot richting Abu Nuhas.
Om 10.00 uur komen we op de duikstek aan. er zit erg veel
stroming. Janet deelt de groep in en legt uit hoe we hier
duiken. De boot kan hier niet voor anker gaan dus wordt het
een drift duik. Met 10 man springen we van boord laten ons
zakken naar - 6 meter en zwemmen dan in de richting van een
geweldig groot wrak. Dit schip, dat geladen was met wijn ligt
op - 30 meter in het wrak liggen nog volop wijnflessen doch de
stroming is voor een mooie duik eigenlijk iets te sterk.
Van de "Lentil" zwemmen we onder water naar de "Ceramic"
dit is een wrak dat geladen is met tegels. Beide schepen zijn
op het rif geslagen en direct gezonken. Johan ligt in een hut
van het wrak, en wordt gefotografeerd door Fre.
De afgesproken duiktijd was 45 minuten. Dus de groep stijgt
op. Twee duikers komen niet opdagen. Even paniek.
En, onze boot konden we niet bereiken vanwege de sterke
stroming. Dus ieder zijn trimvest goed volgeblazen en maar
liggen dobberen in de hoge golven. Een andere kleinere boot
pikt ons op. Aan boord ontstaat een felle discussie over de
gevaaren voor de schipper om ons aldaar op te pikken.
Via de boordradio zoeken we contact met onze boot en vragen of
er al duikers aan boord zijn. Resy, die deze ochtend niet
gedoken had, gaf het verlossende bericht dat iedereen veilig
terug aan boord was. Over deze duik is nog veel nagepraat en
achteraf gaf de duikleidster toe dat we niet van het ene naar
het andere wrak hadden moeten zwemmen met deze sterke stro-
ming.
Door de zware zee slaat alles los aan boord. Zelfs de toilet-
pot wordt uit de w.c. geslagen.
Er wordt beslist dat er na de middag weer een wrakduik gemaakt
wordt en de duikers die niet in die stroming willen kunnen met
een andere boot de 'Nawara' naar een rustigere duikstek gaan.
De ene groep duikt op het rif o.a. Resy met Mariska en de

andere groep duikt om 15.00 uur op het wrak van de "Carnatic".
Harmen kan hier prachtige opnames maken. Geweldig zo mooi
begroeid volop gorgonen, duizenden vissen en veel schroot.
max. diepte - 25 meter duiktijd 46 minuten.

Resy en Mariska maakten een stofduik, maar zagen toch nog
diverse vissen en een zeer grote murene.

Om 17.30 uur komen de boten weer terug bij elkaar en stappen
de duikers weer allen op hun eigen boot voor deel te nemen aan
het eten. "Rijst met calamaressen."

Om 19.30 uur maken Jan en John een nachtduik op Ghaab El
Erg, van -10 meter met een duiktijd van 60 minuten. Verschil-
lende blauw gevlekte pijlstaartroggen, een steenvis, clownvis-
sjes alles prachtig in het felle licht van de duiklampen.

Vrijdag 23 - 10. Frans Scheele is jarig.

Om 07.30 uur uit bed. We varen richting Umm Gammar.

Om 09.30 uur duiken we met zijn vieren.

Resy, Fre, Jan en Wilfried. We laten ons zakken in "d'n bleu"
naar -47 meter. Volop zwart koraal was daar te zien.

Na 2 minuten stijgen we langzaam op naar 28 meter.

Minder mooi dan de voorgaande duikstekken of komt het omdat we
verwend zijn ? Hier is duidelijk te zien dat hier veel meer
gedoken wordt door de dag-tripduikers.

Tussen de duiken weer gegeten, gerust en wat in de zon gelegen.

De boot vaart ondertussen richting Carless Rif.

Dit is een lang uitgestrekt rif dat uit verschillende losse
stukken bestaat. Resy en Jan duiken hier samen. Hier kam een
laatste duikwens in vervulling. Resy wees Jan op twee rifhaaien
die op het zand lagen. Helaas? waren ze banger van ons dan wij
van hen. Zodra ze ons in de gaten hadden kozen ze het haaien-
pad. Tegen de stroming in terug richting onze boot. Onderweg
zaten veel murenes en krokodilvissen. max. diepte -16 meter
duiktijd 55 minuten.

Om 15.30 uur varen we terug richting Hurghada.

Frans trakteert ondertussen en de sfeer is weer opperbest.

In Hurghada aangekomen moeten we al onze bagage van boord
halen en krijgen we een hotelkamer toegewezen.

Om 20.00 uur een afscheidsdiner op het strand bij het hotel.

Om 12.00 uur liggen we in bed en voelen ons nog steeds schom-
melen net als aan boord. Duidelijk nog last van zeebenen.

Zaterdag 24 - 10.

Om 09.30 uur ontbijt. Daarna gaan de meesten nog winkelen in
Hurghada, daarna koffers pakken en terug naar huis.

Om 13.30 uur gaan we met de bus naar het vliegveld.

Om 15.45 vertrekt het vliegtuig richting Brussel.

In het vliegtuig nog wat adressen uitgewisseld en duikverhalen
verteld, wat soms voor grote chaos zorgde in het gangpad. Om
20.00 landen we op Zaventem, onze koffers laten lang op zich
wachten. Doch eindelijk kunnen we het vliegveld verlaten en
onze vrienden uit Vilvoorde staan ons al op te wachten.

Om 22.00 uur zijn we weer thuis op den Plattedijk. Zondag 25-10
lekker uitslapen.

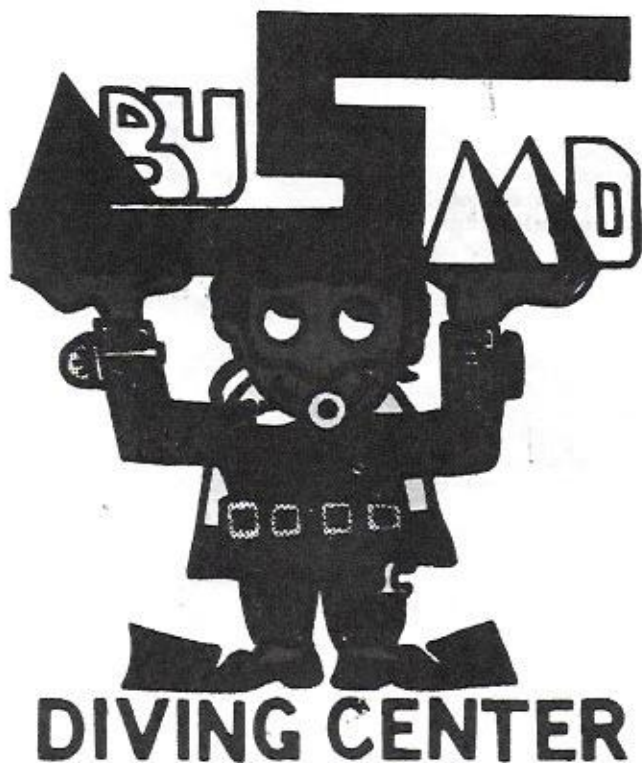
Al mee al was het een mooie, vermoeiende, korte maar wel zeer
geweldige duikvakantie.

Zaterdag 23 januari 1993. Reünie- duikvakantie.

Bij Anja en Wim in Oosterhout ontmoeten we elkaar weer
Er werden vele honderden foto's bekeken, dia's vertoond
zeer zeer mooie zelfs van Guido Bockstal uit Antwerpen

en er werden video's gedraaid over onze reis.
Zelfs Andreas uit Berlijn was overgekomen voor deze
leuke dag. De stemming zat er weeral snel in .
Ditmaal geen rijst met vis maar diverse koude schotels
zorgde voor de inwendige mens.
Ja, verlaat als eerste de reünie, verplichting in Kortrijk.
Andries, moet om 19.00 uur al weg hij geeft een optreden in
Breukelen.
Rob verlaat de reünie om 22.00 uur hij moet gaan werken.
(Politie Katwijk.)
De rest blijft nog gezellig na tot in de kleine uurtjes.
Zeker nog eens voor herhaling vatbaar.

Jan en Resy. Kloosterzande . 01/02/1993.

- ❖ Eigen fabricage onder KOMO-keur.
- ❖ Plaatsing door eigen montageploeg.
- ❖ Zeer snelle levering.
- ❖ Konkurrerende prijzen.
- ❖ Deceuninck profielen met KOMO-keur.
- ❖ Waar nodig, inwendig met staal versterkt.

Bel voor informatie en/of offerte naar:

Jan Pijpelink

Telefoon 01158-2999,
Landdijk, Sas van Gent
Na kantooruren: 01154-2107

VOOR UW DAGELIJKSE BOODSCHAPPEN

- * AMBACHTELIJKE SLAGERIJ
- * BROOD EN BANKET
- * KRUIDENIERSWAREN
- * GROENTE EN FRUIT

**BENT U HET VOOR-
DELIGST UIT BIJ :**

Attent

FA. RADEMAKERS

SAS VAN GENT

VIDEO EN CD SHOP

STORM

Video en CD shop Westkade 83 - 4551 CE Sas van Gent
Tel: 01158-4357 vanuit België: 0031-1158-4357

1 FILM aan f 5,- - 95 Bfr

3 FILMS aan f 10,- - 185 Bfr voor 3 dagen

6 FILMS aan f 15,- - 280 Bfr voor 1 week

11 FILMS aan f 25,- - 480 Bfr voor 1 week

OOK VELE KOOPVIDEO'S MET DE LAAGSTE PRIJZEN

CD vanaf f 3.5 - 65 Bfr

Bij STORM vindt U het originele
Valentijngeschenk, een mooie
kaart met CD tussengevoegd
STORM denkt met U mee.

VERDWAALD IN EEN ONDER WATER GELEGEN GROT.

Hij was niet in paniek geraakt en hij had gedaan wat hij kon. Nu drong pas tot hem door hoe benard zijn positie was: hij lag in een grafkamer.

Het riviertje ontsprong diep in een berg in de Venezolaanse jungle en kwam bruisend bovengronds in de toegang tot een grot.

In 1973 volgde een Britse duiker het riviertje stroomopwaarts naar een groot onderaards meer. In 1991 kregen twee avontuurlijke Venezolanen, de 31-jarige Gustavo Badillo en de 30-jarige Eduardo Wallis een kopie in handen van de kaart die de Brit had gebruikt en besloten op verkenning uit te gaan.

Badillo was duikinstructeur, maar zijn ervaring was beperkt tot duiken in zee, waar de weg naar boven altijd recht omhoog gaat. Het duiken in onderaardse grotten vereist bijzondere vaardigheden. Een vriend stelde voor een geoefende grotduiker mee te vragen, maar daar wilden Badillo en Wallis niet van horen. Op de kaart zag de onderneming er niet moeilijk uit.

Zaterdag 13 juli begaven de twee zich met enkele vrienden 's avonds naar het riviertje. Badillo's vriendin, Maria Helena Mendoza, maakte zich zorgen. Ze gaf hem een geplastificeerd kaartje mee. Het was een gebed aan **La Virgen del Carmen**, de wonderen verrichtende Maagd.

Diezelfde avond reed Steven Gerrard terug naar Tallahassee in zijn oude open bestelwagen. Hij had de dag doorgebracht in Luraville, een plaatsje in het noorden van Florida, dat grotduikers uit de hele wereld trekt vanwege zijn unieke kalkstenen gangenstelsel.

De 38-jarige Gerrard was enige tijd voorzitter van de Amerikaanse Grotduikersvereniging geweest en hij had ruim duizend cursisten opgeleid. In de duistere spelonken van een onder water staande grot was hij een onverstoorbare metgezel.

De Venezolaanse duikers trokken hun wetsuits aan, hesen hun perslucht tanks op hun rug en waadden op hun zwemvliezen de grot in. Badillo had het uiteinde van een 45 meter lang touw bevestigd aan een rots en liet dat vieren terwijl ze de grot in gingen. Op de plaats waar de stroom onder de richel verdween, lieten ze zich in het water zakken. Bij het zwemmen woelden ze met hun zwemvliezen zwart slib op. Het kolkte achter hen aan als rook van een olievuur, waardoor het zicht tot nul werd verminderd. Maar dat wisten ze niet, ze zwommen verder en concentreerden zich op de doorgang voor hen.

Na enkele minuten kwamen de duikers boven water in een kleine kamer, waar lucht boven het water stond. Op de kaart was deze ruimte niet terug te vinden.

Badillo trok aan het touw, maar dat was losgeschoten. Daarmee was de markering van hun route verdwenen. Ze besloten terug te gaan. Ze doken, en constateerden dat het water nu zo doorzichtig was als chocoladepudding. Op de tast vond Wallis de toegang tot de grot terug. Maar toen hij Mendoza zag en haar vroeg "Waar is Gustavo?" reageerde ze verbijsterd. "Die was toch bij jou!"

Wallis waagde zich opnieuw in de grot, maar in het troebele

water kon hij de doorgang niet vinden. Hij keerde terug naar de anderen, die wachtten bij de ingang van de grot in de hoop dat Badillo zelf de weg terug zou vinden.

Badillo was in het touw verstrikt geraakt. Nadat hij zich had bevrijd, zwom hij een verkeerde gang in en kwam uit in een andere kamer. Wallis was nergens te zien. Badillo riep hem, maar hij kreeg geen antwoord. Hij moest zijn zelfbeheersing zien te bewaren. Dat had hij op de duikschool geleerd. Paniek is funest. Hij vermande zich en begon systematisch naar een uitweg te zoeken. Hij dook onder en zwom recht naar voren tot hij op een wand stuitte. Waar hij boven kwam, markeerde hij de plaats door in het slib en de modder waarmee de wand was bedekt een kruis te zetten. Hij dook weer onder en probeerde naast het eerste kruis uit te komen. Weer stuitte hij op de wand en markeerde de plek. Volgende poging. Weer een kruis. De batterijen in zijn lamp raakten uitgeput. Spoedig tastte hij in het duister. Uiteindelijk leek het alsof hij door kruisjes werd omringd zonder dat hij de uitweg had kunnen vinden.

Slingerend tussen hoop en wanhoop bracht Mendoza een doorwaakte nacht door. Om 5 uur in de ochtend hield ze het niet langer uit. Ze vroeg Wallis in de stad hulp te halen.

Om 7 uur die ochtend zat Fernando Indriago klaar voor vertrek in een klein straalvliegtuig op het vliegveld van Caracas, toen in de cockpit de telefoon ging. Het was Wallis, die in enkele woorden uitlegde wat er met Badillo was gebeurd. Indriago was niet verbaasd. Hij was, samen met zijn Amerikaanse vrouw Vivian, eigenaar van Marina Divers, de winkel waar Badillo werkte, en Badillo had hem verteld van zijn plan de grot te verkennen.

Indriago belde zijn vrouw, die meteen dacht aan de fantastische speleoduiker die ze in Florida had leren kennen. Als iemand Badillo kan redden, dacht ze, dan is het Steve Gerrard.

Gerrard wilde er net met een duikklasje op uit gaan toen het telefoontje van Vivian Indriago kwam. Hij wilde bijzonderheden horen. Welke temperatuur had het water? ongeveer 10 graden, antwoorde ze. Dat was niet gunstig. Zelfs als Badillo een kamer had gevonden met een luchtbel, dreigde het gevaar van onderkoeling. Ze vroeg Gerrard de eerste vlucht naar Venezuela te nemen. Hij zei dat hij zijn best zou doen, maar hij was niet optimistisch. In het noorden van Florida verdrinken geregeld mensen in grotten. In de loop der jaren had Gerrard zeven vermiste duikers gezocht en was met zeven lijken teruggekomen. Als hij niet eens de mensen in zijn eigen gebied kon redden nadat ze een half uur vermist waren, hoe kon hij dan iemand 2500 kilometer ver weg helpen die al dertien uur vermist was?

Gerrard begon te bellen om wat collega's bij elkaar te krijgen, maar hij trof het niet. Toen liep hij John Orłowski tegen het lijf, een vroegere leerling die nu zelf instructeur was. Orłowski was een wat slungelige, al enigszins kalende man met een donkere baard die een voorliefde had voor het verkennen van troebele doorgangen onder water. "Heb je zin om mee te gaan naar Venezuela om een lijk te bergen?" vroeg Gerrard. Orłowski dacht na. Het bergen van lijken trok hem niet, maar

het verkennen van een onderaardse rivier in Venezuela sprak hem aan.

Badillo drukte het lichtknopje van zijn horloge in. Hij had bijna een volle dag in het donker rondgedoeld. Nu moest hij het water uit om te voorkomen dat hij onderkoeld raakte. Hij klom op een bemodderde richel, trok zijn wetsuit uit om te plassen en raakte daarbij zijn horloge kwijt. Hij had dorst, maar durfde niet te drinken van het smerige water. Hij ging op de met modder bedekte steen zitten en rilde. Hij begon te tellen om zichzelf bezig te houden. En op gezette tijden bonkte hij hard op zijn persluchtfles, in de hoop dat iemand hem zou horen. Hij had maar één lamp die werkte. Hij deed die uit om de batterijen te sparen. Ergens drupte water neer, en in de doodse stilte kaatste het geluid tegen de wanden.

Toen Fernando Indriago beseftte dat de duikers uit Florida het laatste vliegtuig uit Miami, dat om 5 uur in de middag vertrok, niet zouden halen, nam hij contact op met Badillo's ouders. De enige mogelijkheid, legde hij uit was een privé-jet huren. Dat zou 10.000 dollar kosten. Ze aarzelden geen moment: Charter een vliegtuig om die Amerikanen te halen.

Tijdens de vlucht naar Venezuela bespraken Gerrard en Orlowski de mogelijkheden. Wat moesten ze doen als ze Badillo door een wonder levend aantreffen? Best mogelijk dat hij half gek of ernstig gewond zou zijn. Hoe moesten ze hem dan in veiligheid brengen?

En stel dat ze het lijk niet vonden? Er-konden wel tientallen zijgangen zijn. In troebel water konden ze langs een lijk zwemmen zonder het op te merken. Orlowski had nog nooit een lijk geborgen. Gerrard vroeg zich af hoe hij zou reageren als ze inderdaad een stoffelijk overschot vonden. Het lijk van iemand die in een grot is verdrongen kan er gruwelijk uitzien. Soms wordt het duikmasker in doodsnood afgerukt en is de laatste ontzetting af te lezen van het blauw aangelopen gezicht. Gerrard had eens een lijk gevonden dat beklemd zat in een spleet in het plafond van een grot. De vingers waren opengescheurd in de wanhopige pogingen door de kalksteen te dringen. Erger nog, stel dat Badillo een luchtkamer had bereikt, maar enkele uren voordat hij werd gevonden zou bezwijken. Gerrard keek Orlowski aan. "Als hij dood is, laten we dan meer hopen dat hij al een hele tijd dood is."

"Maria Helena!" Hij schreeuwde haar naam, maar het geluid stierf weg in de zwarte ruimte. Hoelang zat hij hier al? Nu hij zijn horloge kwijt was geraakt, had hij geen idee meer van tijd. Hij urineerde misschien wel voor de twintigste keer en trok zijn wetsuit weer aan tegen de kou.

Hij kon het gebed aan La Virgen del Carmen niet opzeggen omdat hij geen licht had. Maar hij kende het onzevader en herhaalde dat keer op keer. Soms schreeuwde hij naar zijn vrienden dat ze hem moesten komen halen. "Ik leef nog. Ik leef nog!" In het donker vond zijn hand het horloge, dat in de modder lag. Hij bracht het naar zijn gezicht en drukte op het knopje. Het was maandag! Hij zat al twee dagen opgesloten!

Eindelijk drong de werkelijk tot hem door. Hij had alles gedaan. Hij had geprobeerd de uitgang te vinden. Het was hem

gelukt warm te blijven. Hij had zijn kalmte redelijk weten te bewaren. Hij had gebeden. Nu wachtte hem de dood. Zou hij eerst gek worden? In welk stadium zou zijn weerstand zozeer gebroken zijn dat hij zou drinken van het smerige water? Zou dat zijn dood worden? Of zou hij sterven van de honger, alleen, in de duisternis? Hij betastte zijn duikspullen. Hij had een klein mes bij zich. Hij haalde het mes te voorschijn en liet het op zijn pols rusten. Daarmee zou het sneller gaan.

Gerrard keek naar het bruine water van het riviertje dat uit de grot kwam en trok een vies gezicht. In tegenstelling tot Orłowski had hij geen aardigheid in modderwater. Orłowski stak zijn hand in het water en keek verbaasd. Het was eerder 20 graden dan de 10 die hem waren vermeld. In een wetsuit hield een duiker het bij die temperatuur wel een tijdje uit. Orłowski ging als eerste de grot in. Ze hadden beiden voldoende perslucht voor een paar uur. Orłowski had ook een grote haspel bij zich en liet een dun touw vieren om een route naar de ingang van de grot te markeren. Gerrard kwam vlak achter hem aan en hield het touw tussen zijn duim en wijsvinger vast. Orłowski volgde de linkerwand van de gang op te tast, omdat het zicht zo slecht was. Na misschien een uur kwamen ze in een luchtkamer boven water. Gerrard liet de lichtbundel rondgaan. Geen lijk te zien. Vanhier zou de stroom dieper ondergronds gaan, meende hij, wat betekende dat er geen andere luchtkamers zijn. "Dit is belachelijk!" schreeuwde hij. "Wat moet een mens hier?"

Leefde hij nog? Badillo wist het niet-zeker. Zijn zintuigen waren al zo lang niet geprikkeld. Hier heersten alleen duisternis en stilte. Was dat niet de dood? Hoe moest hij weten of hij de drempel al had overschreden? Hij voelde naar zijn lichaam om zich ervan te verzekeren dat hij zich er nog in bevond. "Maria! Ik leef nog!" schreeuwde hij. Toen lichtte het water op. Het werd felwit en het oppervlakte begon te kolken. De marteling is voorbij, dacht Badillo. Engelen komen me halen.

Orłowski was verder gezwommen waarbij zijn persluchtfles tegen het plafond van de gang schraapte. Na een poosje beseftte hij dat hij zich in een volgende luchtkamer bevond. Hij stak zijn hoofd boven water- en zag een man in een wetsuit, met uitpuilende glazige ogen, die over de rotsen naar hem toe klauterde. Hij schrok. Was dat Badillo? Leefde hij nog?

Orłowski stak zijn lamp in het water en seinde naar Gerrard. Die dacht dat Orłowski het lijk had gevonden. Kalm blijven, vermaande hij zichzelf. Geen reden voor paniek.

Op het moment dat hij boven water kwam, hoorde hij Orłowski schreeuwen: "Habla ingles? Habla ingles?"

"Ja," schreeuwde Badillo, buiten zichzelf van vreugde. Gerrard kon zijn ogen niet geloven. Was dat een mens, die op hen afkwam? Was dat Badillo?

"Wij zijn Amerikanen!" brulde Gerrard. "Alles o.k.?"

"Ja! Ja!"

Badillo sloeg zijn armen om Orłowski heen, omhelsde hem en kwam toen naar Gerrard toe. Ze sloegen de handen tegen elkaar en gaven zich over aan gejuich en geschreeuw.

Nadat iedereen weer tot kalmte was gekomen, werden ze het eens

over de te volgen actie. Met behulp van het touw zwom Gerrard terug naar de ingang van de grot. "Hij leeft nog!" schreeuwde hij.

Maria Helena Mendoza en de anderen staarden hem aan. "Hij leeft nog! Alles in orde" De onmogelijke boodschap drong eindelijk door. Ze begonnen allemaal door elkaar te juichen.

Gerrard zwom terug met een fles suikerwater voor Badillo, die sterk was uitgedroogd. De redders waren stomverbaasd over Badillo's geestkracht. Hoe kon iemand onder zulke gruwelijke omstandigheden bij zijn verstand blijven?

Toen het drietal uit de grot te voorschijn kwam, zwermden Badillo's vrienden verrukt om hem heen. Het was maandag, 8 uur in de ochtend. Zesendertig uur waren verstreken sinds hij de grot was binnengegaan.

In de Week na zijn redding kan Badillo 's avonds geen lichten uitdoen. "Dan voelde ik me alsof ik weer in de grot was," zegt hij. Soms stond hij tijdens het eten van tafel op om over zijn beproeving te vertellen. Maar hij zegt dat hij er nu overheen is en dat hij er geen trauma aan heeft overgehouden. Hij is zelfs van plan een cursus speleoduiken bij Steve Gerrard en John Orłowski te volgen, en dan weer de grot in te gaan. Er zijn twee dingen die hij wil terugvinden: Het mes dat hij in het water gooide om te voorkomen dat hij de hand aan zichzelf zou slaan, en het kaartje met het gebed aan La Virgen del Carmen, de Maris die wonderen verricht.

uit : Het Beste, januari 1993, door Mike Thomas.

ingezonden door Petra Korstanje.

Voorlopige duik - kalender...

- 02 mei. Oesterdam. Boot van 9.30 uur.
Eerste buitenduik nieuwelingen.
Duikleider G. Schuerman. 01146-1372
- 09 mei. Den Osse. Boot van 8.30 uur.
Duikleider G. Schuerman. 01146-1372
- 16 mei. Oesterdam. Boot van 9.30 uur.
Duikleider G. Schuerman. 01146-1372
- 23 mei. Veerse meer. Boot van 9.30 uur.
Duikleider G. Schuerman. 01146-1372
- 30 mei. Dreischor. Boot van 8.30 uur.
Duikleider G. Schuerman. 01146-1372
- 06 juni. Oosterschelde. Stroomduik. laag water 11.30 uur
Boot van 9.30 uur. Duikleider J. Boogaert.
01148-1786.
- 13 juni. Oosterschelde. Stroomduik. Laag water 16.50 uur
Boot van 13.30 uur. Duikleider J. Boogaert.
01148-1786.
- 20 juni. Oosterschelde. Stroomduik. Laag water 10.25 uur
Boot van 9.30 uur. Duikleider W. de Smet.
01159-1902.
- 27 juni. Oosterschelde. Stroomduik. Hoog water 10.00 uur
Boot van 8.30 uur. Duikleider W. de Smet.
01159-1902
(Bij goed weer e.d. evt. 2 de duik n.m.)

Wijzigingen onder voorbehoud.

Waarschijnlijk in juni een paar wrakduiken.
datums worden nog bekend gemaakt.

Dak- en gevelbekleding : aluminium
staal
RVS
PVC en polyester

- Vloerbeplating
  - Lichtstraten
  - Zetwerk
- Aluminium + RVS laswerk
- Isolatiematerialen

Erkend installateur Luxalon

Showroom: Hulsterweg 20

Hulsterweg 20, 4587 EC Kloosterzande
Postbus 30, 4587 ZG Kloosterzande

Telefoon 01148-1757
Telex 55151 ISOZV
Fax 01148-2964

Café - Bistro

„De Kastanje”

Reserveren gewenst

Openings tijden van 16.00-2.00 uur
Keuken open tot 22.00 uur
Vrijdag 1/m dinsdag geopend

Cloosterstraat 3
4587 CA Kloosterzande
Tel. 01148-2379

Gentsestraat 7 / Promenade
Sas van Gent
Telefoon 01158 - 1402 - 2660

PULSAR SEIKO

Oostdam 1, Sas van Gent
Tel. 01158-1462

DROGISTERIJ HOMEOPATHIE
'Het Pleintje'
R. Kint
Markt 6
4551 BK SAS VAN GENT
Tel 01158 - 3562
Vanuit België 00 31 - 1158 - 3562

UW SPECIALIST VOOR:

HOMEOPATHIE: VOGEL, V.S.M., PFLUGEL
DIEET PRODUCTEN, SUIKERVRIJ,
en NATRIUMARM.

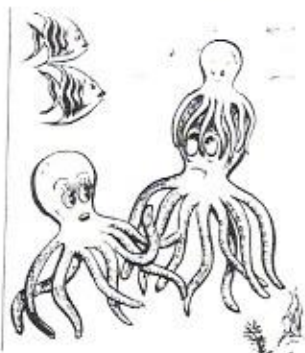
IJZERWAREN - GEREEDSCHAPPEN

RANSCHAERT & ZOON B.V.

ZUIDSTRAAT 9 - SAS VAN GENT - TEL. 01158-1502

Maak je niet ongerust!
Het heeft niks te maken met calorieën...

Denk je ook niet dat
het hoogtijd wordt dat
je junior leert zwemmen?..

ALS JE, JE EIGEN LOODBLOKKEN
WILT MAKEN, MAG JE DE MAL
HIERVOOR ALTIJD GEBRUIKEN
VAN JAN BOOGAERT.

En deze, papa, moet die ook
weer vrijgelaten worden?

VOOR EEN MODERNE
HUWELIJKSREPORTAGE
IN KLEUR OF IN ZWART-WIT

ROLAND VAN DAMME

Hulsterloostraat 70
Nieuw-Namen

tel: 01144-382

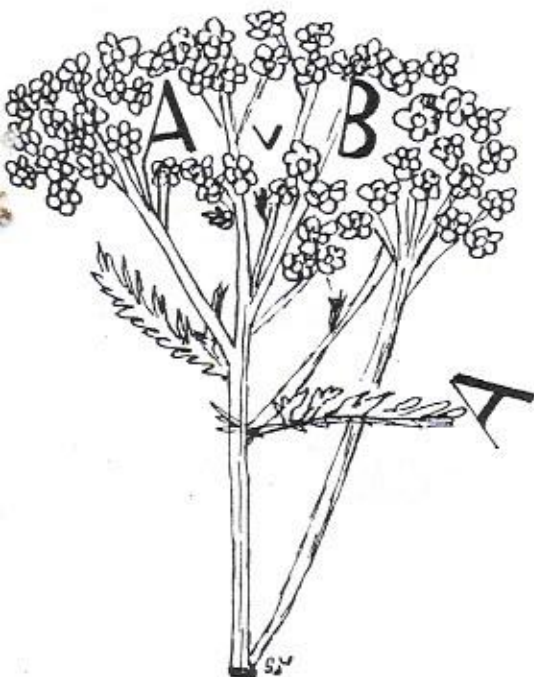
ONTWIKKELEN EN AFDRUKKEN
IN TWEE DAGEN BEKEKEN.

Tevens het adres voor al uw
POSTZAKEN.

A *markt*

LEKKER IN DE BUURT

Gravenstraat 146, Clinge Tel.: 01140-12768

VAN BEVEREN.

HULSTELDOOSTRAAT 46
N-4568 AE NIEUW-NAMEN

TEL. 01144-456.

Vanuit België 00-311144456

Fax 01144-582.

België 00-311144582.

Bij Herman en Magda
is gezelligheid troef
Zeker als je hun dranken
en spijzen proeft
Kom ook eens naar den herberg
't Verdronken Land
Daar ben je meer welkom als vriend
dan als klant

Café 't Verdronken Land

Koninginnestraat 21, Nieuw-Namen (Emmahaven)
Tel. 01143 - 5633

Op bestelling verzorgen wij ook
graag al uw maaltijden

- * VLEESWAREN
- * KRUIDENIERSWAREN
- * LEVENSMIDDELEN
- * DIEPVRIESPRODUKTEN
- * ZUIVELPRODUKTEN
- * GROENTE EN FRUIT
- * ROOKARTIKELEN
- * DIVERSE DROGISTERIJARTIKELEN

STANT THIELEMAN

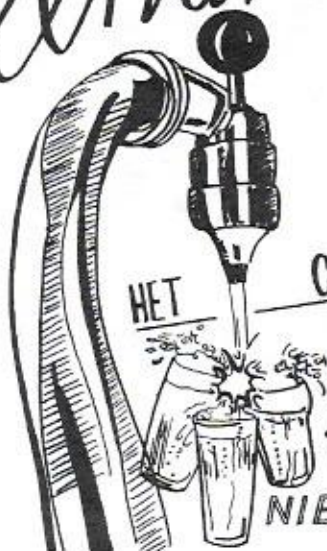
KAPPELEBERG 7
NIEUW-NAMEN

01144-262

, red de zee '

zeehandel

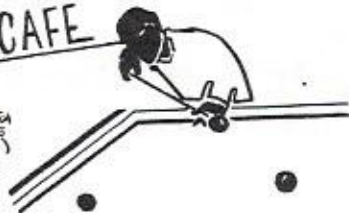

Hulsterloostraat 82

Tel 01144-213

Ook voor vergaderingen
receptie's, feesten
en koffietafels.

CAFÉ

NIEUW-NAMEN

TABAKSPECIAALZAAK „Ben Everde“

Westkade 97 - 4551 CG Sas van Gent

Tel. 01158-1706 - België 00-31-1158-1706

Openingstijden :

8.30 - 12.00 uur - 13.00 - 18.00 uur

Vrijdag koopavond tot 20.00 uur

Zaterdag tot 17.00 uur

Zondag gesloten.

LMS : 091/45.95.86

Dagelijks vers biologisch brood.

OMDAT JE BELANGRIJK
BENT...!
NATUURVOEDING

DE KIEM

Keizer Karel Plein 2
4551 C.J. Sas van Gent
Tel.: 01158-3007
Tel B.: 0031-1158-3007

VOOR INDUSTRIE,
BEDRIJFSLEVEN
EN OVERHEID

PC

Peters
Cleaning b.v.

PROFESSIONELE
REINIGINGSDIENSTEN

Stationsstraat 29
Sas van Gent - Tel. 01158-1024

DEROEN

DAMES EN HEREN KLEDING,
VOOR HET HELE GEZIN.

STEEDS WISSELENDE MODE,
IEDERE WEEK NIEUWE KLEDING.

Administratiekantoor ROCTUS

Hulsterweg 30
KLOOSTERZANDE
Tel. 01148-2420

Schoonheidssalon

"Pour Elle"

Vivaldistraat 16
4561 VT HULST
Tel. 01140 - 16311

Restaurant „De Mosselbank“

Philippine

ONZE SPECIALITEITEN:

Plateau «Fruits de Mer»
Verse kreeft en oesters uit eigen homarium
Uitgebreide palingkaart
Diverse vis- en vleesspecialiteiten
Dagelijks vers gebak uit eigen patisserie
En, mosselen natuurlijk, dagelijks vers,
altijd de allerbeste kwaliteit, en... zoveel u lust!

Geopend van 12.00 tot 21.00 uur.

Woensdag gesloten

1 dec. t/m 30 juni
ook de dinsdagavond gesloten.

Restaurant „De Mosselbank“

Frans en Loes de Bruijne
Havenstraat 9 — 4553 AV Philippine

Tel. 01159 - 1576

Vanuit België: 00-3111591576

Bankrelatie: Rabobank 14.21.42.530

Giro van de bank 39.76.15

Fax 01159-1551 vanuit België 00-3111591551

Namens "de Bermuda Divers " willen wij de donateurs hartelijk bedanken voor hun geldelijke steun!!!

Speciaal voor de gehandicapten:

Dagblad "de Stem "
Belang van Limburg.
V.T.M.
Kousemaker.
Maikscully
C.Tjon-a-Fat
Gemeente Hulst
Gemeente Montenisse.
Gemeente Sas van Gent.
Assurantie kantoor Meerendonck.
Mevr. Schuerman.
Ria Blommaert.
M.de Vries.
F.Leenknecht.
E.Leenknecht.
A.de Pooter.
M.Gal.
M.Luiten.
J.van Velde-Picavet.
Fam. H.Crombeen
Mrca Selis.
Fam. van Helvert.
Fam.Blaauw.
Sicon.

Verslag " Boot" door Petra Korstanje.

Op dinsdag 26 januari was het dan eindelijk zover: we gingen naar Düsseldorf, naar "BOOT 93". Rond 7.00 uur werd ik door Alex en Shelley opgehaald en vertrokken we richting Koewacht waar Gino ons verwachtte.

Corina en Werner kwamen rond 5 voor 8 binnen, dus eindelijk konden we richting Düsseldorf vertrekken.

Afgeladen met smoeletrekkers, mars, mannekes piesdrop en colaflesjes (en natuurlijk onze paspoorten) gingen we op pad. De reis verliep lekker vlot. Gelukkig heeft niemand last van ochtendhumeur, dus werd er flink wat gekletst. We reden met twee auto's dat was eigenlijk wel jammer. Werner had iets met een duitse onderweg (volgens hem zat ze te knipogen). Maar dankzij zijn reactievermogen kon hij voorkomen dat zijn auto iets korter de reis moest voortzetten.

We maakte een korte stop ergens in een weg "restaurant" (want de dames moesten erg nodig) in Duitsland. Alex vertelde over zijn vakantieperikelen (zonsverduisteringen door matten e.d.) , en Corina werd met haar neus bovenop een "golfken" gedrukt.

Kortom het was een gezellig onderonsje. Maar we gingen bootjes enzo kijken dus moesten we toch maar weer eens opstappen.

Rond 11 uur waren we er. De parkeerwachter zag ons liever met het kleine geld weer vertrekken maar gelukkig hadden we ook nog "groot" geld bij.

We moesten nog even op de bus wachten die ons naar het gebouw zou brengen. Het was nét iets te ver om te lopen. Voor Shelley was er alleen nog plaats op Gino's schoot en zielige wij moesten allemaal staan. Na een ritje van een minuut of 5 werden we bij het hoofdgebouw gedropt.

Onze secretaris ging kaarten kopen en ondertussen stond de rest schoenen te bekijken, en marsen te eten.

We konden naar binnen. Het is een enorm groot complex dus kregen we een plattegrond die heel goed van pas kwam. We sprongen op de lopende band en we lieten ons rustig meevoeren tot zover dat kon.

Gino had gelijk. Er lagen prachtige jachten. Mensen die heel veel geld te veel hadden konden het hier echt wel kwijt. Er lagen boten van f 1,5 miljoen (hoeveel nullen is dat, ik kom nooit verder dan 3) Shelley trok de stoute plastic slofjes aan en ging aan boord. Dat moest ik toch ook even zien. Prachtige lederen banken, 2 dou-

ches te mooi voor woorden. Maar ja, ja hebt baas en bovenbaas. Ze hadden er werkelijk alles wat maar iets met water te maken had. Van babyzwembroekjes tot catamarans. Van kunstvliegjes tot aanlegsteigers. En ook hengels en hele rekken vol duikpakken. Sommige hadden zo'n bont dessin dat de vissen zich vast te pletter schrikken als je daar het water mee in zou gaan.

En natuurlijk hadden ze hele lekkere Broodjes. Na onze lege magen gevuld te hebben gingen we weer verder, kilo's folders hadden we verzameld. Ook waren er mensen bezig aan onderdelen van de Batavia: houtsnijden, zeilenmaken e.d.

We hebben echt prachtige dingen gezien, het was de reis waard. Het mooist vond ik de boten. Dat vond Werner trouwens ook. Vooral een speedboot van het merk Porsche trok zijn aandacht. Was zéér gestroomlijnd, en een half uur later had hij het nog over die boot (of was er nog iets anders).

We hebben ook nog geprobeerd om sponsors te vinden maar dat lukte niet erg.

Rond een uur of 5 vertrokken we weer richting uitgang. We sprongen weer op de lopende band en lieten ons weer voeren. De bus weer in, en we waren zo weer bij de parkeerplaatsen. Voor we vertrokken werden er nog mannespies met smoelentrekkers geruild en de terugreis kon beginnen. Onderweg werd er nog gestopt voor een warme hap. Biefstuk met champignons en balletjes. Nou dat ging er wel in. Ze hadden alles in Duitsland, behalve frietjes. Ondertussen vertelde Gino zijn duikervaringen en wij zaten allemaal vol spanning te luisteren. Beginners wij moeten ons niet schamen want wij zijn niet de enige die bang zijn. Degene die nu al zo ver zijn hebben ook plankenkoorts gehad.

Na onze maaltijd ging er allerlei vreemde valuta over de tafel. Duitse dollars, Belgische marken en Nederlandse franken werden omgewisseld en teruggegeven en betaald en weer teruggegeven. Enfin, het was een zootje.

We konden weer verder. Rond half 10 waren we thuis bij Gino. Daar hebben we zijn vrouw lastiggevalen met onze verhalen en hebben we de spetterende onderwaterfilm van Alex nog bekeken. Iedereen werd er stil van.

Ik vond het een hele gezellige dag. Tijdens zo'n dagje uit blijkt nog maar eens, wat een goede sfeer in onze club heerst.

Voor herhaling Vatbaar!! Tot volgend jaar Düsseldorf.

voor wie

„ietsje meer„ wil !

maas modes

Gentsestraat 5
Sas van Gent
Tel. 01158-1447

en

etage

En alle doagen emme vasse mossels.

VISHANDEL MANGNUS — PRAET

Smetstraat 2
4568 AL Nieuw-Namen

tel: 01144-246 (vanuit Belgie 0031-1144246)

VOOR HEN DIE WETEN DAT VERSE VIS

'T GEZONDSTE IN HET LEVEN IS!

BIJ VOLDOENDE BELANGSTELLING WILLEN WE HET VOLGENDE
ORGANISEREN:.....

Een bezoek aan het zeeaquarium van BOULOGNE-SUR-MER,
en aan de Euro-tunnel te Calais.

Gepland Medio eind maart - begin april.

vertrek met bus vanaf Hulst om 8.00 uur (Zembad de Drie-
hoek)

omstreeks 11.30 uur aankomst te Boulogne-sur-mer.

met een bezoek aan het aquarium.

tussen 13.00 uur en 15.00 uur lunch.

om 15.00 uur vertrek richting Calais.

om 16.00 uur bezoek Eurotunnel.

om 17.00 uur Begeven wij ons op te terugweg.

Verdere info en inschrijving bij Gino Schuerman.
tel 01146-1372.

A G E N D A . . . .

- 05 mrt. Examen snorkelduikbrevet. Theorie en praktijk.
- 07 mrt. Afdaling Ourthe. (info Bert Lossie)
- 11 mrt. Bestuursvergadering.
- 12 mrt. Info avond door Holdive + materiaal keuze.
- 20 mrt. Duikbeurs Houten.
- 21 mrt. Duikbeurs Houten.
- 26 mrt. Info avond-duiken met lichamelijk gehandicapten.
-
- 03 apr. Duikbeurs Leiden.
- 04 apr. Duikbeurs Leiden.
- 23 apr. Biologisch week-end. (alleen voor gebrevetteerde.)
- 24 apr. Biologisch week-end.
- 24 apr. Dia-avond door Jos Audenaert.
Iedereen is van harte welkom.
Neem vrienden ,ouders of bekende mee.
dit is een niet te missen evenement.
Kosten voor leden F.3,50
Kosten niet leden F 5,--
- 25 apr. Biologisch week-end.
-
- 02 mei. Opening duikseizoen Bermuda Divers.
1 ste buitenduik. nieuwelingen.
- 28 mei. Examen perslucht ,praktijk duikbrevet 1* in het zwembad.
-
- 20 juni. Barbeque + clubduik.
-
- 3-4 juli. Duik week-end.
-
- medio eind aug. Buitenwater examen 1* Duikbrevet.
aug/sept. Duikreis. Lang week-end of week.info volgt.
-
- 03 sept. Eerste zwembadtraining seizoen 1993-1994.
-
- 29-30-31. okt. Seaview '93. te Antwerpen.

SatNet

Satellite Systems

Hulsterweg 37b,
4587 EA Kloosterzande
The Netherlands
Telefoon: (31) 01148-2212
Telefax: (31) 01148-2663

GEBOORTE

't KAMELEON

Nieuwstraat 59
4576 AJ KOEWACHT
Telf. 01146-1612
Telf. vanuit België 00-3111461612
Donderdagmorgen gesloten

REMORTEL OPTIEK

WESTKADE 76 SAS VAN GENT

TEL. 01158-2106

- - - Brillen van alle bekende mode merken
o.a. ROBERT LA ROCHE, FERRE, CHRISTIAN DIOR
JIL SANDER, ZEISS e.v.a.
- - - Contactlenzen
- - - Gratis oogmeting.

Hotel - Restaurant

ROYAL

Gentsestraat 12 4551 BC Sas van Gent

Tel. 01158-1853

vanuit België 00-3111581853

Tel/fax 01158-1796

Zaterdag gesloten.

**Stoffencentrum
Van Dierendonck**

Rina de Korte

Kloosterlaan 25 - Sas van Gent - Tel. 01158-1743

" ALTERNOBARE VERTIGO - DECOMPRESSIEONGEVAL VERSUS IEBT "

" DYSBARISM "

Paul VANDER EECKEN

INLEIDING

" Een 39-jarige vrouw, goed opgeleid voor de duiksport, ontwikkelt tijdens een rustige duik op 30 meter een lichte duizeligheid.

Ze doet even rustig aan, zet de duik voort en wordt enkele seconden later weer duizelig na het verrichten van een valsalva.

Op het einde van de duik met normale stijgsnelheid ontwikkelt ze een aanslepende vertigo-aanval met drukgevoel en oorsuizen in het rechteroor.

Het stijgen gebeurt volgens de regels van de kunst om decompressieproblemen te voorkomen.

Bij het betreden van de oever hevige duizeligheid en gehoorsdaling op. Verder oorsuizen en misselijkheid.

Met bedrust en medicatie verdwijnt de vertigo.

Er is geen beternis van het gehoor, zodat ze na drie dagen een K.N.O. - arts raadpleegt.

Deze stelt een cophose (of dood oor) vast !! "

Kommentaar :

Voor velen is dit een alternobare vertigo met fissuur ter hoogte van het rond of ovaal venster van het binnenoor.

Voor anderen een decompressie - ongeval.

Welnee het kan een explosieve IEBT zijn (Inner Ear Baro Trauma), door luchtbelvorming in het binnenoor.

ONTSTAAN van de luchtbel:

1. bij een te brutale ongecontroleerde valsalva:
implosieve route : tuba eustachii--ovaal of rond
venster -- binnenoor.
explosieve route : neus -- lamina cribrosa--
cerebrosinaal vocht -- binnenoor
!!!!!!! (nieuwe theorie voor IEBT)
2. klassiek alternobaar met fistel van één der vensters
door obstructie van de tuba = implosieve route.

BEVINDINGEN bij IEBT.

Via de explosieve route komt er een luchtbel in het binnenoor (voornamelijk de cochlea)

Volgens de wet van B en M neemt de luchtbel in volume toe bij het stijgen en komen we tot een partiële invasie van het binnenoor met eventueel een inwendige bloeding.

DIAGNOSE

- a. voorgeschiedenis van de duik : valsalva!
- b. symptomen : van zeer erg tot banaal
triade : 1. / gehoorsdaling
2. / tinnitus (oorsuizen)

BEHANDELING bij het hierboven beschreven ongeval

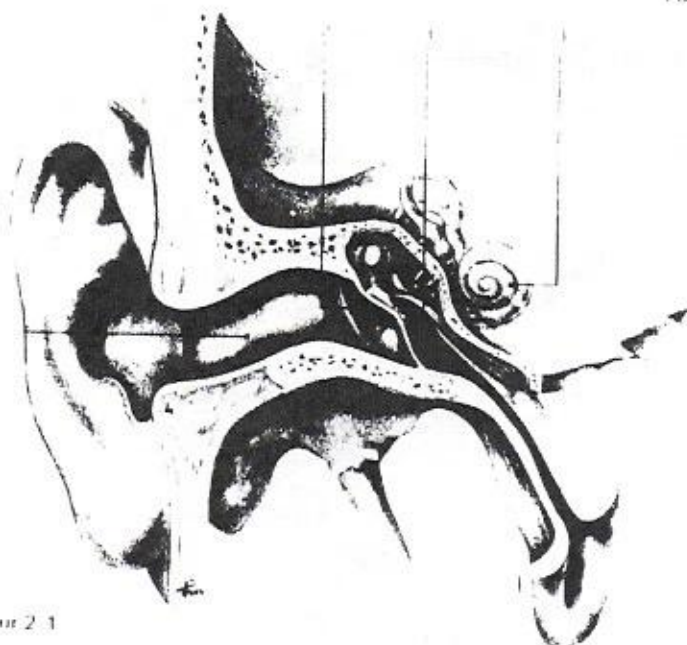
1. vooreerst preventie
2. bij klachten:
  - banaal : rust, zodat de binnenoordruk vermindert.
Een kno-advies.
  - zo aanslepende vertigo een chirurgische eksploratie.
  - zo aanslepende gehoorsdaling:kno-advies met decokamer
gezien de mogelijkheid
van een IEBT via explosieve route.

!!!!!!!

TOPIC

Een ogenschijnlijke deco van het binnenoor kan een explosieve IEBT steeds verbergen bij aanwezigheid van oorpijn tijdens scubaduiken !!!!!

Dr. med. Paul VANDER EECKEN
NEUS, KEEL EN OORHEELKUNDE
1-43512-48-410
Vlg. Zie. Sint-Vincentius - Gent
Tel. 091/35.74.01

Figuur 2 1

Overzicht van het gehoororgaan
uitwendig oor, middenoor en labrynt

1 uitwendige gehoorgang 2 trommelvlies 3 trommelholte met gehoorbeentjes
4 slakkehuis 5 buis van Eustachius

B I O L O G I E

INKTVISSEN IN DE OOSTERSCHELDE.

Het doel van schrijven dezes is niet hier een wetenschappelijk artikel te plegen maar wel enige nuttige informatie door te geven die andere duikers kan helpen tot het ontdekken van deze fascinerende diergroep.

Inktvissen behoren net als mosselen, landslakken en naaktslakken tot een groep der weekdieren. In de loop der tijden hebben de inktvissen (koppotigen) echter hun schelp verloren of is ze enorm klein en inwendig geworden.

We kennen wel de kalkschuimplaatjes die men op het strand vindt en die men vaak in de volière hangt als kalkbron voor kanaries. Bij de inktvissen onderscheiden we twee groepen: de achtpotigen (octopussen) en de tienpotige (decapode).

Tot deze laatste groep behoren de inktvissen die we in de Oosterschelde kunnen vinden:

- de zeekat of sepia (tot 30 cm) zie figuur 1.
- de dwergsepia of sepiole (tot 4 cm) zie figuur 2.
- de pijlstaartinktvis of loligo (tot 18 cm) figuur 3.

Een ontmoeting met een van deze dieren is een waar festijn voor het oog. Benaderen we ze heel behoedzaam dan zullen ze zeker niet vluchten. De kleurveranderingen die deze dieren kunnen ondergaan in het licht van onze lampen is fenomenaal. Zij kunnen alle mogelijke schakeringen aannemen van fluorescerend groen tot diep purperzwart en dit dank zij controle die zij bezitten over kleuropigmenten in hun lichaamcellen. Deze kunnen zij naar willekeur groeperen, verspreiden, aan de oppervlakte van hun huid brengen of naar binnen trekken.

Wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat ieder kleurpatroon een zekere gemoedstoestand weergeeft. (Zo zijn bv. verticale zwart-wit banden een teken van agressie bij mannetjes in de paartijd.)

Waar en wanneer kunnen we nu deze drie soorten in de Oosterschelde vinden?

1. De Zeekat of Sepia komt het meest voor; het zijn nachtdieren en eten het liefst garnalen. We vinden ze dus voornamelijk op zanderige bodems.

Sepia's zijn erg temperatuursgevoelig en met betrekking tot de geslachtsrijping ook lichtgevoelig. Daarom vinden we enkele sepia's als de temperatuur van het water boven 14 C. ligt en rijpen sepia's enkel in het donker. Ten gevolge van deze twee aspecten vertoont de levenscyclus van de sepia's in de Oosterschelde en Noordzee een interessant verloop.

Eind juni worden de zwarte druifvormige eieren in trosjes afgezet. Deze komen in augustus uit en de jonge sepia's groeien in de nazomer nog een flink stuk alvorens zij eind september gaan migreren. Zij volgen nauwgezet de 14 C. grens en begeven zich voor de winter naar dieper gelegen

(200 á 300 m) wateren in de Noordzee en Atlantische Oceaan. Waar juist is onbekend, maar om water van ongeveer 14 c.; te vinden moeten we tot in Schotland of de Atlantische Oceaan op grotere diepten.

Op deze diepten is het donker en koud; de jonge sepia's gaan er niet groeien en ook niet rijpen (alhoewel het donker is) daar ze nog te klein zijn. In de lente migreren de sepia's mee met de 14 c. grens; ze komen weer in de Oosterschelde en gaan er ruim eten vinden en vol groeien (doch niet rijpen daar er licht aanwezig is).

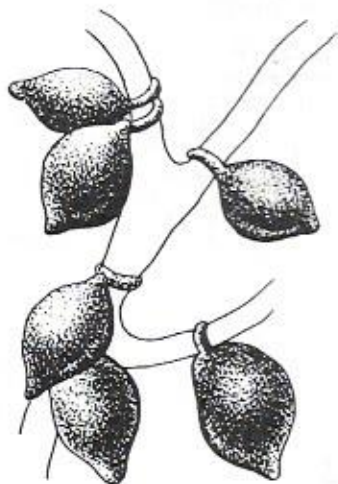
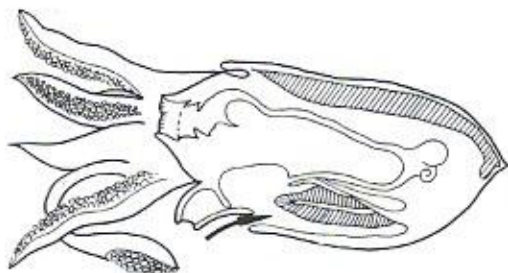
Eind september trekken ze weer met de 14 c. grens mee naar hun winterverblijven op grotere diepten. Nu gaan ze in het donker geslachtsrijp worden. In de lente migreren ze weer naar de Oosterschelde om er te paren en zo sluit de kring loop zich.

De sepia's in de Oosterschelde en Noordzee hebben dus een tweejaarlijkse cyclus en worden een stuk groter dan de se-

pia's in de Middellandse Zee. Deze laatste zijn reeds op één jaar geslachtsrijp. Zij groeien in de winter voort daar de temperatuur van het water in de Middellandse Zee niet beneden de 14 c. zakt en zij dus groot genoeg worden om in het duister van de grotten geslachtsrijp te worden.

2. De pijlstaartinktvis is een zwemmer en moeten we meer aan de oppervalkte zoeken op ongeveer 15-meter, hij komt zelden voor.
3. De dwergsepia of sepiola komt minder voor maar zijn levensgewoonte komen sterk overeen met die van de sepia. Voor mij is het een der mooiste bezienswaardigheden in de Oosterschelde en zeker de moeite om er een hele duik aan op te offeren.

Al deze inktvissen zijn moeilijk in een aquarium te houden, ze zijn erg kwetsbaar. Daarom laten we ze beter in hun omgeving en raken we ze liefst niet aan.

Tekening 3. Een doorsnede van een wijf. Bij de bevruchting steekt het mannetje een van zijn tentakels in de mantelholte van het wijfje. Een deel van die tentakel, met daarop de zaadcellen blijft in de holte achter

Zeekat (*Sepia officinalis*)

Twee van de tien tentakels zijn langer dan de andere en hebben lepelvormige zuignapachtig uiteinden, waarmee de prooi wordt gegrepen. Normaal liggen ze in speciale zakjes verborgen.

Ben je tevreden . . . .
werf dan . . . . - leden!

KYA

KAPSALON GONDA

SMETSTRAAT 2a

BOUW SERVICE
BETONBORINGEN

Koninginnestraat 7
4568 PT Nieuw-Namen

Telnr: 01143-5480

Faxnr: 01143-5268

NIEUW-NAMEN

TEL: 01144-508

VOOR AL UW LOONWERK

Koninginnestraat 2

4568 PT Nieuw-Namen

(Emmahaven)

GEBR. VAN WESEMAEL

tel: 01143-5668

- 01143-5254

01144-343

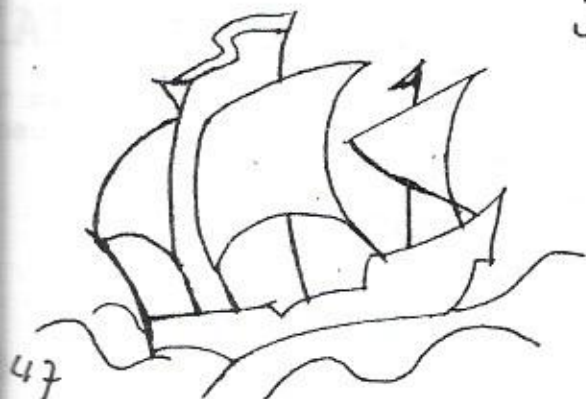
SOUVENIR INDUSTRIE

JUNORA B.V.

Veerstraat 3
4568 PH Nieuw-Namen

Telefoon: 01144-251

Telefax: 01144-302

cafe

Cafe ST. CECILIA

"THE CORNER"

Bij ANNIE EN WILLY
Hulsterloostraat 87
Nieuw-Namen

BIJ MARIA & COIS

TEL: 01144-395

Dorpsstraat 35
9130 Kieldrecht

Vur un lekker pintje bier
en veel leut, goa nar Annie

UIT SYMPATHIE

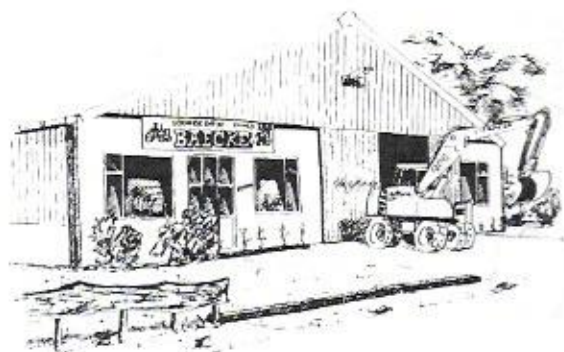

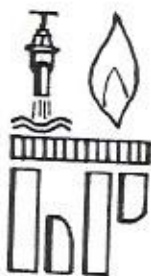
LOONBEDRIJF

BAECKE

Koninginnestraat 8
4568 PT Nieuw-Namen

Tel.: 01143-5398
Fax: 01143-5505

- Sanitair
- Gas- en waterfitter
- Centrale verwarming
- Lood- en zinkwerk
- Keukens
- Dakbedekking
- Wand- en vloertegels

Loodgietersbedrijf
ERKEND GAS- EN WATERFITTER

ROGER HEYNSDIJK
oostdam 46 sas van gent 01158~1896

MOOIE
Lieve, gekke
kadootjes bij

MIKADO

Westkade 71
Sas van Gent

BAKKERIJ TOM FREYSER.

- - - Voor brood en banket en chocolade artikelen.
- - - alle paaseieren uit eigen chocolade atelier.
- - - Ook op Zondag open van 10.00 tot 17.30 uur.

Gr. Majoorstaat 16.
4551 BE Sas van Gent.

WESTKADE 94 SAS VAN GENT TEL. 01158-1333

DAAN HOOGSTEDER

- * GELUISAPP, KLEURENTV., VIDEORECORDERS
- * WASAUTOMATEN, KOELKASTEN, WASDROGERS.
- * DEZE WORDEN GRATIS BIJ U THUIS BEZORGD.

MAAR OOK: ELEKTR. HUISHOUDELIJK ZOALS: KOFFIEZETAPP.,
MIXERS, FRITEUZES, PHILISHAVES E.D.

Hobbycentrum

Sas van Gent

Schulpenpad 9-11 - 4551 EE Sas van Gent - Tel. 01158-1736

W I S T U D A T .....

- ..... Fonny pleisters draagt, en ze niet helpen
- ..... Frida en Freddy Valentijndag hebben gevierd
- ..... Arjan nooit meer Asbach Uralt drinkt
- ..... Werner een hypotheek heeft afgesloten voor een hengel te kopen
- ..... en dat hij erg onder de indruk was van die gestroomlijnde Porsche.
- ..... Freddy heel de winter heeft gedoken
- ..... Ook duikers last hebben van spataderen
- ..... de Bermuda Divers een heel gezellige club is
- ..... De keeper van Corn Boys tegen een van onze leden "Witte" mag zeggen
- ..... Corina een slippertje op de dijk heeft gemaakt
- ..... Te Koop gevraagd: Tenten of Paraplu's
- ..... Kees, eens Prins Carnaval geweest
- ..... Renate en Tonny een waterbed hebben
- ..... een "vlotje" een spaarplan is
- ..... Maarten en Frank vader worden
- ..... Onze secretaris en Corina ook al op de Vlaamse TV waren
- ..... We ook een tweede Willy Wortel in onze club hebben
- ..... Hij een duiklamp maakt welke KOMO gekeurd is
- ..... De spelletjesavond plezierig was, en voor herhaling vatbaar
- ..... Bert een nieuw speeltje voor de training heeft gemaakt
- ..... Resy al in spanning zit voor haar komende 2* examen

Verlamden in het duikerpak

Bermude Divers uit Hulst zijn gestart met een voor de Benelux unieke duikopleiding voor gehandicapten

HULST

Instructeur Gino Schuurman en kinesiste Corina De Smit, allebei lid van de duikvereniging Bermuda Divers uit Hulst, zijn recent gestart met een speciale duikopleiding voor lichamelijk gehandicapten. Bedoeling is om de cursisten na de opleiding in de club op te nemen zodat ze samen met niet-gehandicapten hun sport kunnen beoefenen.

In landen zoals Amerika, Engeland en Zwitserland bestaan er instellingen waar rolstoelpatiënten kunnen leren doken. In de Benelux bestaat

deze mogelijkheid niet en kunnen potentiële instructeurs evenmin beschikken over een gespecialiseerde cursus. Maar daar is nu recent verandering in gekomen. Kinesiste Corina De Smit werkt momenteel in het kader van een afstudeeropdracht een compleet cursusboek uit en vond in clubgenoot Gino Scheurman, al 13 jaar duikinstructeur, een partner om alvast met de opleiding van start te gaan.

Ruggemerg beschadigd

Dat gebeurt in het zwembad van de instelling «De Sterre» in het Nederlandse Clinge. Zowel Nederlandse als Belgische rolstoelpatiënten zijn welkom.

De opleiding richt zich in tot zogeheten dwarslaesie-patiënten.

Dat zijn mensen waarvan het ruggemerg en/of de in het wervelkanaal lopende zenuwwortels zijn beschadigd, wat resulteert in verlamming.

„Alsof we onder water niet meer gehandicapt zijn„

«We moeten wel benadrukken dat niet elke dwarslaesie-patiënt in aanmerking komt. Er wordt rekening gehouden met de hoogte van het letsel», beklemtoont kinesiste De Smit.

SPORTEEN Donderdag 24 en vrijdag 25 december 1992

Mensen met een verlamd onderlijf kunnen perfect de duiksport aanleren. Instructeur Gino Schuerman: «Eigenlijk zijn de benen enkel nodig voor de voortstuwing. En het is ons niet te doen om onder water afstanden af te leggen, wel om kennis te maken met een boeiende onderwaterwereld», zegt Gino, die net de eerste cursus met Fini De Pauw en Dirk Vlassenroot achter de rug heeft.

Integreren in club

«Geweldig meegevallen, deze gasten zijn perfect in staat om te duiken», zegt Schuermans enthousiast. Ook Fini en Dirk zijn opgetogen. «Eenmaal in het water lijkt het alsof we niet langer gehandicapt zijn», luidt het in

koor.

«Het houdt voor ons niet op na deze cursus», licht Schuermans toe. «Bedoeling is om de mindervaliden na de opleiding in onze club op te nemen en samen met hen te duiken. Da's belangrijk op psychologisch vlak. Op die manier ervaren zij dat ze niet constant van hun rolstoel afhankelijk zijn», meent de instructeur.

Sponsors gezocht

De cursus is vooralsnog gratis. Of dat zo zal blijven, hangt af of zich al dan niet sponsors zullen aanmelden. Een eerste schriftelijke rondvraag heeft alvast weinig respons opgeleverd.

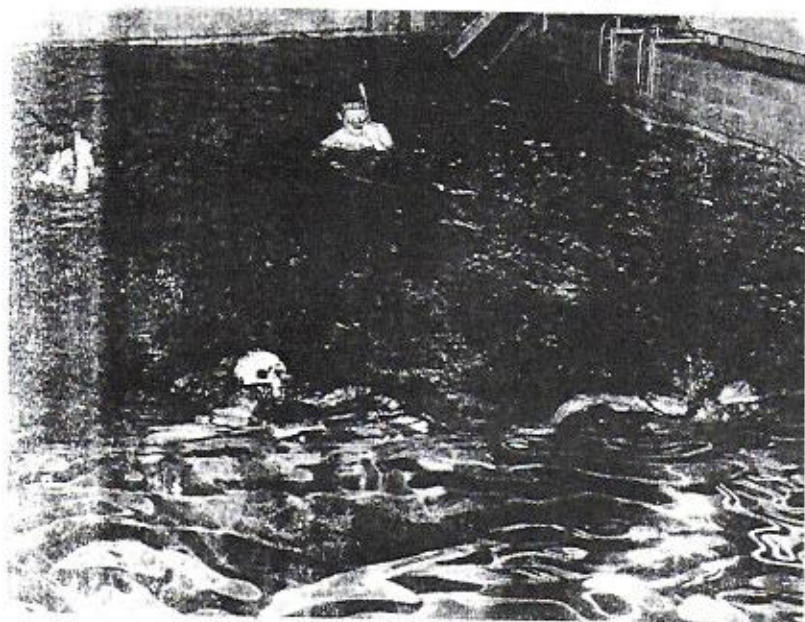
«De kosten zijn in de startfase niet onverkomelijk, maar zullen mettertijd toenemen. Er moeten

er te beginnen speciale duikpakken worden gemaakt. We kunnen bovendien niet in een gewoon zwembad terecht, enkel in instellingen waar het water verwarmd. Dwarslaesiepatiënten hebben gevoelsstoornissen en voelen bijgevolg niet dat ze onderkoeld geraken.

En dat moet absoluut vermeden worden, wat dat kan leiden tot spasticiteit», vertelt kinesiste Corina De Smit.

Inlichtingen over de speciale duikopleiding voor gehandicapten kan men steeds inwinnen bij Gino Schuerman op ☎ 01146-1372 (privé) of ☎ 01150-73392 (werk).

LUC VAN BROECK

LAATSTE DUIK IN 1992.....

Op 31 december, oudejaarsdag dus, een duik in de Oosterschelde plannen, het idee alleen al ???

Toch waren enkele Bermuda Divers te vinden aan de Oesterdam om een laatste duik van het jaar te doen. Wij; Bert Lossie, Lucien Pauwels, Wilfried de Smet en twee mededuikers van bevriende clubs waren op die bewuste morgen aan de waterkant te vinden.

Een man welke foto's van de omgeving aan het maken was keek verbaasd toen wij onze duikspullen uit de auto's tevoorschijn haalden.

Het weer was gelukkig matig voor de tijd van het jaar. We spraken af om niet langer dan maximum een half uur onder te blijven i.v.m. de kou.

Voor mijn mededuikers een verrassing, immers nog nooit hadden zij in December gedoken.

Na onszelf wat moet ingesproken te hebben gingen we kopje onder. Het zicht was goed tot zeer goed maar koud....koud.

Langzaam daalden wij, Bert en ikzelf af tot ongeveer 16 meter, keken wat rond naar het weinige leven wat er was. Vis hebben we niet gezien, een enkele crab dat was alles.

Bij het duiken in koud water probeer je jezelf zo stil mogelijk te houden, om zo weinig mogelijk water in je pak te krijgen, wat mij aardig lukte.

Na ruim 20 minuten waren we weer aan de waterkant terug, onze mededuikers waren net boven gekomen.

Nu vlug naar de auto om warme kleren aan te trekken.

Na omgekleed te zijn praten we nog wat na, terwijl we lekker warme koffie dronken. Iedereen was dezelfde mening toegedaan, het was wel koud maar toch de moeite waard om eens te doen.

Voor dit jaar zullen wij zeker terug van de partij zijn, ondanks dat het water wel erg koud was. Tevreden reden we terug naar de boot, opgewarmd, en op naar de vele mooie duiken welke wij in '93 hopen te maken.

WdeS.

WINKELIERSVERENIGING KLOOSTERZANDE

LOODGIETERSBEDRIJF R. VAN PAMELEN TELEFOON 01148-1745	JAC EN LOES JOOS ZUIVELHANDEL - GROENTEN EN FRUIT
BROOD EN BANKET ANDRÉ VAN MIEGHEM EIGENAAR GOOSSEN	FA. GOOSSEN SCHILDERWERKEN
JOKE POWELS MODESTOFFEN	DAMES- EN HEREN SCHOONHEID EN PEDICURE SALON TONNY
SCHOENEN - SPORT K. WENTZLER	<i>KOOP IN KLOOSTERZANDE</i>
DE AMBACHTELIJKE SLAGERS PIET EN JAN IVENS	FA. MANGNUS TECHNISCH INSTALLATIE BUREAU RIJWIELEN - BROMFIETSEN
G. WEEMAES HUISHOUD- KADO SPECIAALZAAK	MOVIE PLUS GEZINSVIDEOTHEEK TELEFOON 01148-2899
AUTO - MEUBELSTOFFERING RADEMAKERS	BOEKHANDEL TORRES KAAS EN DRANKENHANDEL JUÁN
GARAGE VAN FRAASSEN TELEFOON 01148-1383	FA. KINT- VERMORKEN LUXE - HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN
YVAN DE VILDER FOTOGRAAF - JUWELIER	G.A.M. KINT- VAN KAMPEN RADIO - T.V. - ELEKTRA
SCHILDERSBEDRIJF - WONINGINRICHTING J. VAN JOLE	EUROSUPER NEVE / SCHAKELAAR
DROGISTERIJ - DAMESMODE BUIJSROGGE	D.H.Z. 't HOEKSKEN TUINHUISJES

Bar - Rest.

DE DRIEHOEK

☛ feesten

b.b.q's

☛ Party's

☛ gourmetten

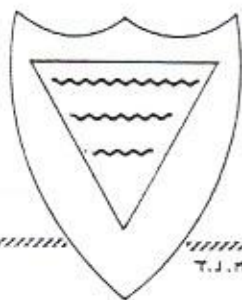
☛ koude buffetten

☛ warme hapjes

☛ div. bieren

kreekzoom 2

☎ **01140-11214**

T. J. R.